

УДК 004.738:004.94

ПОВЕДІНКОВИЙ РОБОЧИЙ КОНТРОЛЬ МЕРЕЖЕВИХ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ

Ахмеш Тамім

к.т.н., доцент каф. КІСМ Мартинюк О. М.

Одеський Національний Політехнічний Університет, УКРАЇНА

АНОТАЦІЯ. Досліджено поведінковий робочий контроль, що заснований на взаємодії поширених мереж Петрі-Маркова і автоматних експериментів, які розпізнають поведінку. У контролі використані ідентифікатори і контрольні примітиви, як базис, і сигнатура операцій і відношень контролю. Модель контролю дозволяє визначати умови, а процедура – основні кроки контролю мережеских систем.

Введення. Технічне діагностування, що включає робочий контроль розподілених композицій поділюваних об'єктів і процесів, що представлені структурними і поведінковими уявленнями, дозволяє на системному рівні підвищити достовірність і працездатність мережеских комп'ютерних систем (МКС) [1]. Відповідно є актуальними дослідження моделей і процедур поведінкового робочого контролю для компонентів МКС [2 – 3].

Мета роботи. Досягнення більшої повноти і зменшення обчислювальних витрат у поведінковому робочому контролі МКС за рахунок побудови експериментів, що розпізнають поведінку мереж Петрі-Маркова (МПМ) [4], на основі ідентифікації контрольних примітивів.

Основна частина роботи.

Для досягнення мети вирішується задача побудови моделі поведінкового робочого контролю, що заснована на розширених мережах Петрі-Маркова (МПМ) з інтервально-ймовірнісними властивостями, а також процедури, яка містить кроки ідентифікації контрольних примітивів у поведінці основного функціонування МКС.

У поданні моделі поведінкового робочого контролю визначені різні цільові об'єкти – ідентифікатори, контрольні примітиви і фрагменти, підтверджені фрагменти, що зв'язують, для моделей МПМ.

У поданні процедури контролю модифіковані для МПМ базові операції перетворень розпізнаної поведінки у складі ідентифікації, ототожнення, детермінізації, що виконуються у фоновому режимі до основного функціонування МКС.

Вхідна для моделі поведінкового робочого контролю МПМ дозволяє представити поведінкові властивості і механізми сучасних МКС:

$$S(f) = (P, T, X, Y, In, Pb, F, S, M_0, L, K). \quad (1)$$

Компонентна модель поведінкового робочого контролю для $S(f)$ містить шість компонентів

$$CS = (W', Pr, Ci, Cp, Sg_{\alpha}, Ce), \quad (2)$$

у складі:

- поведінки W' ;
- властивостей Pr , що контролюються;
- ідентифікаторів Ci ;
- контрольних примітивів Cp , які залежать від $S(f)$ та дозволяють будувати контрольні фрагменти;
- сигнатури операцій перетворень контрольного аналізу Sg_{α} у складі модифікованих ідентифікації α , ототожнення β , детермінізації γ ,
- стратегії контрольного аналізу Ce , що містить використання реєстрації штатної поведінки, порівняння x еталонними контрольними примітивами у зв'язку з ідентифікаторами, накопичення повноти перевірки, застосування модифікованих операцій перетворень контрольного аналізу:

Процедура робочого контролю буде поведінкові перевірки на основі ідентифікаторів і встановлює відповідність еталонної $S(f)$ і перевіряємої $S(f)^{\wedge}$ моделей. При цьому виконується

пошук контрольних примітивів з Cp , для яких виконується включення у реєстровану поведінку з додатковим виконанням операцій перетворень α, β, γ . В процедурі виконуються:

1. Для еталонної МПМ $S(f)$ визначаються перевіряемі властивості Pr , ідентифікатори Ci , контрольні примітиви Cp , початкові структури поведінки $Cf=W_{AS(f)}$ для допоміжної структури автоматного вигляду $A_{S(f)}$ МПМ $S(f)$.

2. На множині контрольних фрагментів Cf функціонування $W_{AS(f)}$ в структурах $A_{S(f)}$ виконується фоновий для основного функціонування пошук близьких к поточному стану $S(f)$ ідентифікаторів Ci і контрольних примітивів Cp , а також фіксація підтверджених транспортуючих шляхів $Link$ к цим ідентифікаторам і примітивам, у тому складі затримана (підтверджуєма засобами контролю надалі і паралельно основному функціонуванню), с модифікацією контрольних фрагментів Cf , як структурованих елементів на основній множині слів $W_{AS(f)}$.

3. Для $W_{AS(f)}$ (і у їх складі Cf) використовуються операції $\{\alpha, \beta, \gamma\}$ для наступного перетворення множини слів поведінки $W_{AS(f)}$ і контрольних фрагментів $Cf(\alpha, \beta, \gamma)$.

4. У $Cf, W_{AS(f)}$ виконується залежна від приросту ідентифікаторів Ci і примітивів Cp реєстрація нових структур, що з'являються у результаті перетворень $\{\alpha, \beta, \gamma\}$.

5. Для нових структур виконується пошук не фіксованих у $Cf, W_{AS(f)}$ ідентифікаторів Ci і контрольних примітивів Cp , які не були включені раніш. Процедура завершує роботу при покритті всієї множини еталонних контрольних примітивів Cp , інакше – к пункту 2.

У робочому контролі з множиною контрольних примітивів Cp і фрагментів Cf використовуються відношення їх сумісності, несумісності, невизначеності, квазіпорядку $\{\sigma, \eta, \tau, \nu\}$ сигнатури множинних $Sig_1 = \{\cup, \cap, \rightarrow\}$ і векторних $Sig_2 = \{\bullet\}$ операцій над $Cf, W_{AS(f)}$.

Їх сукупність формує алгебраїчну модель

$$Alg_T=(Cf, Sig_1 \cup Sig_2, \{\sigma, \eta, \tau, \nu\}), \quad (3)$$

яка дозволяє визначити множину перевірок робочого контролю для структури $A_{S(f)h}$.

Висновки

В роботі досліджена компонентна модель поведінкового робочого контролю МКС на основі розширених МПМ, яка відрізняється тестовими примітивами і фрагментами з введеними інтервально-статистичними властивостями.

Аналітичні оцінки моделі і процедури ілюструють сумісність часу контролю МКС з основним їх функціонуванням при підвищенні їх повноти (85-95%) у визначеному класі помилок.

Реалізація формальної моделі, виконана із застосуванням компонентного підходу для компонентів МКС, підтвердила аналітичні оцінки та доцільність дослідження запропонованої моделі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Coulouris, George*, Distributed Systems: Concepts and Design, 5th ed. [Electronic resource] / George Coulouris, Jean Dollimore, Tim Kindberg, Gordon Blair – Boston: Addison-Wesley, 2011, 1067 p.
2. *Kudryavtsev, V. B.*, Analysis and synthesis of abstract automata / V. B. Kudryavtsev, I. S. Grunskii, V. A. Kozlovskii // Journal of Mathematical Sciences September 2010, Volume 169, [Issue 4](#), P. 481–532.
3. *Мартынюк А.Н.* Базовые модели прототипа системы синтеза тестов // А.Н Мартынюк / Радиоелектронні і комп'ютерні системи, Харків «ХАІ», 2007 – 8(27) С.157 – 162.
4. *Sugak, Anna*, The Hybrid Agent Model of Behavioral Testing / Anna Sugak, Oleksandr Martynyuk, Oleksandr Drozd // International Journal of Computing, [2015, Volume 14, Issue 4](#), Ternopil, P. 232–244.